

Mässlingsutbrottet – Riskbedömning och råd om vaccination

Till: kommunerna i Gävleborg

Information kring mässlingsutbrottet.

Ett utbrott av mässling pågår i Göteborgsområdet och 22 januari är det är totalt 28 konstaterade fall. Samtliga insjuknade bedöms tillhöra samma utbrott. Smittspridning har skett både inom sjukvården och ute i samhället.

Kontaktpårning inom vården pågår på flera olika vårdenheter. I nuläget bedömer Smittskydd Västra Götaland att nya fall kan dyka upp till och med slutet av januari 2018. Detta datum kan komma att flyttas framåt.

Risken för att bli smittad i samhället i Västra Götaland bedöms vara liten och ännu mindre i Gävleborg. Detta gäller också inom kommunala verksamheter och andra likande arbetsplatser i samhället. Smittskydd Gävleborg ser att det finns ett behov av kompletterande information och rekommendationer till kommunerna i Gävleborg.

Nedan gäller personer födda och uppväxta i Sverige

Råd om mässlingvaccination av personal inom kommunal vård och omsorg
Smittskydd Gävleborg bedömer att i nuläget och närmaste månaderna är det klokt att prioritera vaccination av sjukvårdsverksamheter som handhar barn, immunsupprimerade och andra som saknar immunitet mot mässling och behöver sjukvård.

- Vård- och omsorgspersonal bör ha ett gott grundskydd mot flera sjukdomar i enlighet med det svenska vaccinationsprogrammet. Vilken personal som ska erbjudas MPR-vaccination (vaccin mot mässling, påssjuka och röda hund) är upp till varje arbetsgivare att avgöra efter en riskbedömning.
- Många anställda kan vara osäkra på om de haft mässling eller är vaccinerade. Kommunala verksamheter inom vård och omsorg bör därför göra en bedömning av medarbetarnas immunstatus utifrån nedanstående ålderstabell. I många verksamheter är detta den viktigaste åtgärden. Arbetsgivarens ansvar gentemot sin personal regleras i [Arbetsmiljöverkets föreskrifter om mikrobiologiska arbetsmiljörisker AFS 2005:1](#)
- I de vård- och omsorgsverksamheter där man arbetar med grupper som inte är immuna mot mässling, kan behovet av vaccination vara större än i andra. Detta gäller framför allt verksamheter för barn under 18 månader och i viss mån för personer födda 1960-1981. I vissa lägen behöver man ta reda på hur många vårdtagare som inte är vaccinerade. Hänsyn behöver också tas till hur många icke-immuna personer den anställda träffar.
- I verksamheter med personer födda före 1960 är risken för smittspridning av mässling mycket liten.
- I grundskolor och gymnasieskolor är i princip alla elever vaccinerade, och risken för mässlingssmitta är liten.

Tabell

Stöd för bedömning av sannolikt skyddsstatus hos personer födda 1960-1981		
Födelseår	Haft mässling?	Vaccination erbjuden?
Före 1960	I stort sett alla har haft mässling.	Nej.
1960-1969	Nästan alla har haft mässling.	Personer födda i slutet av 1960-talet kan ha erbjudits vaccination i förskoleåldern om de inte redan hade haft mässling.
1970-1974	Många har haft mässling.	En del har vaccinerats med mässlingsvaccin under andra levnadsåret. De flesta har vaccinerats med en dos MPR-vaccin i skolan. Majoriteten har alltså fått minst en dos vaccin mot mässling.
1975-1981	En avtagande andel har haft mässling.	Nästan alla har vaccinerats med mässlingsvaccin under andra levnadsåret. De flesta har även vaccinerats med en dos MPR- vaccin i skolan. Majoriteten har alltså fått två doser vaccin mot mässling.
1982 och senare	De flesta har inte haft mässling.	Nästan alla har fått två doser MPR-vaccin.

Personer uppvuxna utomlands utgör en heterogen grupp och individernas immunitet är beroende av hemlandets vaccinationsprogram och i vilken utsträckning sjukdomarna förekommit där under uppväxten.

För de som är födda och bosatta i utlandet gäller

[Länk till WHO](#)

Källa: Folkhälsomyndigheten

Läs mer om mässling på [Smittskyddets webbsida för personalskydd](#).

Mässling är den mest smittsamma sjukdom vi känner till och symptomen kommer gradvis, läs mer på [1177 Vårdguiden](#).

Riskbedömning – fördjupad information

Risken för att bli smittad i samhället bedöms fortfarande som mycket liten. Det är framför allt där personer med mässlingsymtom söker vård som det finns en ökad risk.

Rekommendationer för vaccination

Det pågående mässlingsutbrottet i Göteborgsområdet har aktualiserat frågan om behov av mässlingsvaccination.

[Folkhälsomyndighetens rekommendation](#) är att samtliga i befolkningen bör ha ett skydd mot mässling, påssjuka och röda hund.

Därför ingår MPR-vaccination i det allmänna barnvaccinationsprogrammet. De flesta invånarna i Sverige har ett skydd mot mässling, antingen på grund av en genomgången sjukdom eller vaccination.

Barn

Alla barn i Gävleborg erbjuds MPR-vaccination från 18 månaders ålder vid besök på BVC.

Vuxna

Personer som misstänks sakna skydd mot mässling rekommenderas kompletterande MPR-vaccination.

Vaccination rekommenderas framför allt inför utlandsresa, men även personer som önskar vaccination i övrigt bör erbjudas detta av hälsocentralen. I nuläget är detta inte prioriterat framför annan verksamhet.

Prioriterade verksamheter finns inom sjukvården som exempelvis förlossningspersonal, BVC.

För fullgott skydd bör man ha fått två doser.

Som stöd för bedömning av skydd hos vuxna, se tabell på sid 2.

Personer uppvuxna utomlands utgör en heterogen grupp och individernas immunitet är beroende av hemlandets vaccinationsprogram och i vilken utsträckning sjukdomarna förekommit där under uppväxten.

Information

- För allmän information kring mässling finns information på www.1177.se
- För frågor kring informationsspridning vad gäller mässling kontakta Region Gävleborg pressenhet: press@regiongavleborg.se eller via telefon: 070-394 20 40 eller via växel 026-15 40 00
- Frågor riktade till Smittskydd Region Gävleborg mailas till smittskydd@regiongavleborg.se